

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09495/2012-ERU

V Praze dne 30. listopadu 2012

Číslo jednací: 09495-12/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán ve smyslu ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-09495/2012-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 29. srpna 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností Armádní Servisní, příspěvková organizace, IČ: 60460580, se sídlem Praha 6 - Dejvice, Podbabská 1589/1, PSČ 160 00, jako nástupnická organizace bývalé Správy vojenského bytového fondu Praha, IČ: 60460580, se sídlem Praha 6, U Prioru 8/1047, PSČ 161 00, správní řízení ve věci možného spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

rozhodl takto:

I. Účastník řízení, společnost Armádní Servisní, příspěvková organizace, IČ: 60460580, se sídlem Praha 6 - Dejvice, Podbabská 1589/1, PSČ 160 00, se tím, že v rozporu s ust. § 3 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, podnikal v energetických odvětvích bez licence pro výrobu tepelné energie, kdy podnikání spočívalo v tom, že v období od roku 2008 do roku 2010 vyráběl a dodával tepelnou energii do objektů ve vlastnictví jiné organizace v lokalitě obce Libavá, ze samostatně stojící kotelny s využitím 3 kotlů s celkovým instalovaným výkonem 4,940 MW a teplovodů v celkové délce 1 000 m, dopustil se spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti Armádní Servisní, příspěvková organizace, IČ: 60460580, se sídlem Praha 6 - Dejvice, Podbabská 1589/1, PSČ 160 00, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 13212.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti Armádní Servisní, příspěvková organizace, IČ: 60460580, se sídlem Praha 6 - Dejvice, Podbabská 1589/1, PSČ 160 00, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 132121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 29. srpna 2012 ERÚ zahájil ve smyslu ust. § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „energetický zákon“), správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností Armádní Servisní, příspěvková organizace, IČ: 60460580, se sídlem Praha 6 - Dejvice, Podbabská 1589/1, PSČ 160 00 jako nástupnická organizace bývalé Správy vojenského bytového fondu Praha, IČ: 60460580, se sídlem Praha 6, U Prioru 8/1047, PSČ 161 00 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 3 odst. 3 energetického zákona. Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly Státní energetické inspekce (dále jen „SEI“), ukončené dne 15. července 2011 uzavřením protokolu Státní energetické inspekce č. 071300811, se kterým byl účastník řízení prokazatelně seznámen dne 20. července 2011 a tuto skutečnost potvrdil svým podpisem.

Kontrola byla zahájena podle ust. § 12 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“) a v souladu s ust. § 93 odst. 1 písm. a) energetického zákona dne 25. května 2011 doručením Oznámení o zahájení kontroly ze dne 16. května 2011 a předložením Pověření pracovníků k provedení kontroly,

č. j. 071300811/611/11/Tu, ve smyslu ust. § 9 zákona č. 552/1991 Sb., zákona o státní kontrole, a to z vlastního podnětu z důvodu podezření, že účastník řízení podniká v energetických odvětvích bez licence na výrobu a rozvod tepelné energie při zajišťování činností výroby a rozvodu tepelné energie z provozovaného zdroje tepelné energie v lokalitě obce Libavá.

II. Kontrolní zjištění

Účastník řízení je držitelem rozhodnutí o udělení licence č. [REDAKCE] na výrobu tepelné energie se dnem zahájení licencované činnosti 5. května 2010 a licence č. [REDAKCE] na rozvod tepelné energie se dnem zahájení licencované činnosti 28. prosince 2009.

Účastník řízení dle zjištění z kontroly SEI a zaznamenané v protokolu č. 071300811 v lokalitě obce Libavá dodává tepelnou energii jinému subjektu v rozporu s ustanovením § 3 odst. 3 energetického zákona, kterou nemá zapsánu v seznamu jednotlivých území k licenci č. [REDAKCE].

Kontrolovaný subjekt účastníka řízení zabezpečuje výrobu a dodávku tepla a teplé užitkové vody objektům ve vlastnictví účastníka řízení a objektům ve vlastnictví jiné organizace Vojenské ubytovací a stavební správě Brno (dále jen „VUSS Brno“), IČ: 60162694 v lokalitě obce Libavá. Provozuje mimo jiné pro tuto potřebu jednu samostatně stojící kotelnu se třemi kotli (2x LoosUnimat 2100kW, 1x 740 kW), ve kterých je spalován lehký topný olej. Celkový instalovaný tepelný výkon je 4,940 MW. Účastník řízení rovněž provozuje tepelnou síť v topném kanále o celkové délce 1 000 m. Tepelné zdroje kontrolovaný subjekt vlastní. Pro svoji potřebu vyrábí a dodává teplou vodu. Hlavním odběratelem mimo vlastní spotřebu tepelné energie je VUSS Brno, vlastníci přilehlé budovy.

Tepelný zdroj, který účastník řízení provozuje, zásoboval tepelnou energií od roku 2008 do roku 2010 bytové a nebytové objekty, přičemž tržby tepelné energie v Kč vykazoval v nulové výši.

V závěru protokolu z kontroly SEI je uvedeno zjištění, že účastník řízení porušil ustanovení § 3 odst. 3 energetického zákona, protože pro danou lokalitu nevlastní oprávnění, kterými jsou licence na výrobu a rozvod tepelné energie. Účastník řízení neprovozuje zdroj tepelné energie v souladu s ustanovením věty druhé a třetí ust. § 3 odst. 3 energetického zákona, dle kterého se licence nevyžaduje.

III. Vyjádření účastníka řízení k výsledku kontroly

Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu z kontroly SEI č. 071300811 zaslal účastník řízení dne 21. července 2011 „námítky kontrolované osoby“, kde uvádí: „SEI posoudila výrobu a dodávku tepla a teplé užitkové vody jako podnikání a tudíž jako činnost,

kteřou je podle ust. § 3 odst. 3 energetického zákona možno provádět jen na základě státního souhlasu a konstatovala porušení tohoto ustanovení energetického zákona, s tím naše organizace ale nesouhlasí. V první řadě je třeba konstatovat, že naše příspěvková organizace – Správa vojenského bytového fondu (dále jen „SVBF“) byla zřízena podle ust. § 31 zákona č. 596/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, v platném znění, a to za účelem zabezpečení komplexní péče o ubytovny, tepelná zařízení, technologická zařízení a vojenský bytový fond včetně zajištění všech standardních služeb spojených s jejich provozováním, vše v resortu obrany.

Do předmětu hlavní činnosti SVBF náleží mimo jiné správa, provozování a výroba tepla pro organizace, zařízení a složky resortu ministerstva obrany a právě VUSS je organizační složkou náležející k resortu ministerstva obrany.

Dále je třeba uvést, že vlastnictví objektů, kterých se inkriminovaná plnění týkají, je ve výlučném vlastnictví státu, tedy České republiky a nikoli o objekty různých vlastníků. V tomto ohledu jde tedy o plnění, které se týká jak na straně poskytovatele, tak i na straně odběratele jedné jediné osoby.

Konečně je třeba konstatovat, že SVBF nepodniká. Finanční hospodaření se totiž musí řídit zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, který peněžitá plnění v jedné rozpočtové kapitole neumožňuje, jak lze vyčíst z citace jeho ustanovení § 66. Naopak energetický zákon upravuje vztahy, které vznikají výlučně při podnikání v energetických odvětvích, přičemž ohledně pojmu podnikání neobsahuje zvláštní úpravu, která by doplňovala či jinak vymezovala pojem podnikání, než uvádí obchodní zákoník. Obchodní zákoník přitom za podnikání považuje činnost prováděnou m. j. za účelem dosažení zisku. Přitom, aby se dosáhlo zisku, musí se plnit za úplatu, tzn. že osoba, která takové plnění hodlá poskytovat, si s odběratelem takového plnění sjedná cenu, za kterou toto plnění bude prodávat. V kontrolovaném případě však jak ujednání o ceně, tak i jinak uskutečňované úsilí o dosažení zisku naprosto absolutně chybí. Nejde tudíž o podnikání, protože chybí jeho podstatný a přitom neoddělitelný pojmový znak.

Při poskytování tepelné energie a teplé užitkové vody VUSS postupuje SVBF obdobně jako vlastník budovy, který poskytuje tepelnou energii nájemcům bytů a nebytových prostor v uvedené budově jako konečným spotřebitelům, protože stejně jako vlastník budovy ani SVBF přitom nepodniká. SVBF v tomto případě plní své základní poslání, přičemž toto poslání není podnikáním ve smyslu ust. § 2 odst. 1 obchodního zákoníku, neboť se neprovozuje ani za účelem dosažení zisku, dokonce ani za úplatu, která by mohla být pokládána za cenu ve smyslu zákona č. 526/1990 S., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a to i když by zisk či jinou výnosovou složku vůbec neobsahovala, přičemž cena je podstatnou náležitostí úplatného plnění, tedy činnosti, která by mohla být pokládána za podnikání. SVBF dokonce VUSS ani nepřeučtovává náklady na toto plnění. Uvedené náklady jsou pokryty účelově určeným příspěvkem z rozpočtu ministerstva obrany. Příspěvek v daném případě neobsahuje ani zisk ani jinou výnosovou složku, protože při plnění úkolů v rámci resortu obrany SVBF nepodniká ani podnikat nesmí.

Popisované plnění přitom nelze zaměňovat či ztotožňovat se situací, kdy SVBF v souladu s ust. § 53 a násl. Zákona č. 218/2000 Sb., k využití volné kapacity a za účelem dosažení zlepšeného hospodářského výsledku vyrábí, distribuuje a dodává teplo pro jiné osoby mimo resort obrany. V takovém případě se SVBF pochopitelně musí řídit energetickým

zákonem. Pro takové případy má povinnost plnit výlučně na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem a tuto licenci také, ale jen z tohoto důvodu, samozřejmě má.“

Dne 5. srpna 2011 SEI vydala rozhodnutí, kterým výše uvedeným námitkám účastníka řízení nevyhovuje a kontrolní zjištění obsažené v protokolu č. 071300811, vedeném pod č. j. 071300811/827/11/Tu ze dne 15. července 2011 o výsledku kontroly, potvrzuje.

Novelizací zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), zákonem č. 211/2011 Sb., kterým se mění energetický zákon a další související zákony (dále jen „zákon č. 211/2011 Sb.“), přešel výkon dozoru nad dodržováním povinností stanovených energetickým zákonem s účinností od 18. srpna 2011 ze Státní energetické inspekce na Energetický regulační úřad se sídlem Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava, IČ: 70894451. V návaznosti na tuto skutečnost byl Státní energetickou inspekcí správní spis č. 071300811 předán k dalšímu řízení výše uvedenému Energetickému regulačnímu úřadu, kde je dále veden pod číslem 09495/2012-ERU.

Dne 2. listopadu 2011 obdržel Úřad od účastníka řízení žádost o stanovisko k potřebě licencí s předmětem podnikání výroba a rozvod tepelné energie.

K výše uvedené žádosti zaujal Úřad dne 15. prosince 2011 pod č. j. 07203-2/2011-ERU stanovisko k potřebě licencí s předmětem podnikání výroba a rozvod tepelné energie:

V § 3 odst. 3 energetického zákona je uvedeno: „podnikat v energetických odvětvích na území České republiky za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem. Licence podle tohoto zákona se nevyžaduje na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování svítiplynu, koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, bioplynu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst, a na výrobu tepelné energie určené pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v témže objektu nebo mimo objekt v případě, že slouží ke stejnému účelu. Dále se licence podle tohoto zákona neuděluje na činnost, kdy zákazník či odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické nebo právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného elektrického, plynového nebo tepelného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání. V případě elektrických zařízení je rozúčtování možné pouze u zařízení do napětí 52 kV včetně.“

Dále je v § 2 písm. c) bodu 8. Energetického zákona uvedeno: „odběrným tepelným zařízením zařízení připojené na zdroj či rozvod tepelné energie určené pro vnitřní rozvod a spotřebu

tepelné energie v objektu nebo jeho části, případně v souboru objektů odběratele“ a v § 2 písm. c) bodu 10. energetického zákona „rozvodným tepelným zařízením je zařízení pro dopravu tepelné energie tvořené tepelnými sítěmi, předávacími stanicemi a domovními předávacími stanicemi; odběrné tepelné zařízení není součástí rozvodného tepelného zařízení“.

Z textu listin a výše uvedeného se dle názoru Úřadu v tomto případě vyžaduje pro provozování zdrojů udělení licence pro výrobu tepelné energie, protože se nejedná o způsob dodávky odpovídající větě druhé ustanovení § 3 odst. 3 energetického zákona. Dodávka tepelné energie není v tomto případě uskutečňována ze samostatného zdroje jedním odběrným tepelným zařízením pro jednoho odběratele do jednoho objektu či souboru objektů jednoho odběratele. V případě, že jste provozovateli i rozvodného zařízení, je zapotřebí k jejich provozování udělení licence pro rozvod tepelné energie. Jelikož Správa vojenského bytového fondu Praha je již držitelem licencí na výrobu a rozvod tepelné energie, tak si nebude žádat o udělení licencí, ale o změnu licencí.

Dne 20. února 2012 si Úřad pod č. j. 01636-1/2012-ERU vyžádal od účastníka řízení podklady a informace, vztahující se k dodávkám tepla a teplé užitkové vody v lokalitě Libavá. Na tuto žádost zaslal účastník řízení své vyjádření, které obdržel Úřad dne 29. února 2012 a kde mimo jiné uvádí:

- 1. K 1.7.1998 byl z úrovně ČR-MO převeden k SVBF do práva hospodaření majetek určený k výrobě a rozvodu tepelné energie v městě Libavá.*
- 2. K 1.6.1999 byla z důvodu ekologizace převedena centrální výtopna od SVBF do práva hospodaření ČR-MO, kterou zastupovala VUSS Olomouc.*
- 3. K 1.4.2000 byla ekologizovaná výtopna (změna paliva) převedena zpět do práva hospodaření SVBF.*
- 4. K 31.12.2001 byl veškerý majetek určený k výrobě a rozvodu tepelné energie v městě Libavá převeden do práva hospodaření ČR-MO, kterou zastupovala VUSS Olomouc.*
- 5. K 1.1.2008 byl z úrovně ČR-MO převeden k SVBF do práva hospodaření majetek určený k výrobě a rozvodu tepelné energie v městě Libavá.*

Dodávky tepelné energie v lokalitě město Libavá zabezpečuje SVBF Praha (nyní AS_PO) jednak do obytných domů, ke kterým má právo hospodaření (vystupuje jako vlastník) a jednak dodává teplo, v rámci hlavní činnosti (podle zřizovací listiny), do objektů s právem hospodaření ČR-MO.

Dne 11. května 2012 obdržel Úřad od účastníka řízení „doplňující doklady ke kontrole – č. spisu 071301011“, kde uvádí, že v příloze zasílá „prohlášení zřizovatele“ ve věci podnikání Armádní Servisní, příspěvková organizace v rámci své hlavní činnosti, a dále kopii „pověření“ ministra obrany Alexandra Vondry č. j. 2902/2010-1140 ze dne 13. září 2010 k jednání jménem Ministerstva obrany za zřizovatele níže uvedených státních příspěvkových

organizací zřízených Ministerstvem obrany ve smyslu zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, pro generálního sekretáře Ministerstva obrany [REDAKCE]. V samotném „prohlášení zřizovatele“ podepsané generálním sekretářem Ministerstva obrany [REDAKCE] je uvedeno: „Česká republika – Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6, jako zřizovatel Armádní Servisní, příspěvková organizace, se sídlem Podbabská 1589/1, 160 00 Praha 6 – Dejvice, prohlašuje, že tato příspěvková organizace neprovádí v rámci své hlavní činnosti podnikatelskou činnost ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve smyslu znění pozdějších předpisů. Finanční vztahy mezi organizační složkou státu a touto příspěvkovou organizací jsou řešeny v souladu s § 66 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, nepeněžním plněním.“

IV. Průběh správního řízení

Vzhledem k tomu, že skutečnosti zjištěné při kontrole a dalším šetření jsou v rozporu s ustanovením § 3 odst. 3 energetického zákona, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností ERÚ podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb. správní řízení o uložení pokuty. Zahájení správního řízení bylo účastníkovi řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 09495-1/2012-ERU ze dne 29. srpna 2012, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne. V rámci oznámení o zahájení správního řízení byl účastník poučen ve smyslu ust. § 36 správního řádu o možnosti navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhнул žádné další důkazy.

Dne 3. září 2012 zaslal správní orgán účastníkovi řízení usnesení č. j. 09495-3/2012-ERU, kterým stanovil účastníkovi řízení povinnost předložit podklady týkající se kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2009 a 2010 v cenové lokalitě Libavá, kopie vyúčtování ceny tepelné energie a souhrnnou sestavu nebo kopie rozúčtování nákladů na tepelnou energii. Účastník řízení zaslal dne 14. září 2012 požadované údaje.

Účastník řízení dne 4. září 2012 prostřednictvím pověřeného zástupce pana Františka Bašuse nahlédl do spisu a konstatoval, že po seznámení se se spisem podává žádost o poskytnutí lhůty 3 týdnů k písemnému vyjádření a zároveň požádal o přerušování řízení na uvedenou dobu.

Úřad na základě žádosti zástupce účastníka řízení vydal dne 4. září 2012 usnesení o přerušování správního řízení kde stanovil, že přerušuje na dobu 21 dnů. Toto usnesení si účastník řízení převzal dne 5. září 2012.

Dne 24. září 2012 obdržel Úřad vyjádření účastníka řízení k správnímu řízení, které doplnil o tyto přílohy: statut, opatření o změně zřizovací listiny, zřizovací listina,

prohlášení zřizovatele, rozhodnutí o udělení licence č. 310101785, rozhodnutí o udělení licence č. 320101786, protokol č. 071300811, námitky k protokolu, rozhodnutí o námitkách a nájemní smlouva. V samotném vyjádření účastník řízení uvádí:

„Naše organizace byla zřízena podle ust. § 31 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, v platném znění, a to za účelem zabezpečení komplexní péče o ubytovny, tepelná zařízení, technologická zařízení a vojenský bytový fond včetně zajištění všech standardních služeb spojených s jejich provozováním, vše v resortu obrany. Důkaz – zřizovací listina organizace a její statut.

V rámci poskytování standardních služeb naše organizace poskytuje m. j. teplo pro zařízení a složky Ministerstva obrany. Naše organizace tím plní své základní poslání, pro které byla zřízena, přičemž toto plnění není podnikáním ve smyslu ust. § 2 odst. 1 obchodního zákoníku, neboť se neprovozuje ani za účelem dosažení zisku ani za úplaty, která by mohla být pokládána za cenu ve smyslu zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění předpisů pozdějších, i když by zisk či jinou výnosovou složku vůbec neobsahovala. Jde přitom o plnění tzv. hlavní činnosti, na kterou se vztahují m. j. rozpočtová pravidla ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb. (dále jen „hlavní činnost“). Hlavní činnost je přitom ve Zřizovací listině naší organizace popsána v článku 2 pod písmenem a) takto: Správa, provozování, rekonstrukce, údržba a opravy nemovitého a movitého majetku státu, plnění funkce bytového fondu resortu Ministerstva obrany, určeného zřizovatelem ...“ Důkaz – zřizovací listina organizace.

Pro úplnost sdělujeme, že výrobou a rozvodem tepla v obci Libavá se rozumí výroba a dodávka tepla a teplé užitkové vody a toto plnění je zajišťováno provozováním kotelny se třemi kotli (2x LoosUnimat 2100kW, 1x 740 kW), ve kterých je spalován lehký topný olej a jejichž celkový instalovaný tepelný výkon je 4,940 MW a dále provozováním tepelné sítě v topném kanále o celkové délce 1 000 m. Výroba a rozvod tepla v obci Libavá je přitom určena pro potřeby české armády a dále pro bytové domy.

Protože bytové domy a zařízení české armády v obci Libavá, pro které je výroba a rozvod tepla určena, patří do majetku Českého státu, je nesporné, že činnosti spojené s provozem těchto nemovitostí včetně výroby a rozvodu tepla v obci Libavá patří do naší hlavní činnosti.

Skutečnost, že stát si za účelem zajištění provozu a užívání svého majetku zřizuje více organizací (Ministerstvo obrany, jehož součástí je Vojenská ubytovací a stavební správa Brno, která hospodáří se zařízením – majetkem pro českou armádu a naši organizaci, které přísluší hospodařit se zdrojem tepla a bytovými domy – vše samozřejmě ve vlastnictví Českého státu) je z hlediska posuzování, zda jde o podnikání či nikoli, zcela irelevantní.

Bytové domy, zařízení české armády i zdroj tepelné energie včetně topných rozvodů v obci Libavá jsou, jak už bylo uvedeno výše, ve vlastnictví Českého státu, tedy ve vlastnictví jedné osoby. Při výrobě a rozvodu tepla v obci Libavá tudíž neexistuje vztah prodej – koupě, tedy vztah mezi dvěma osobami, tj. prodávajícím a kupujícím (Ministerstvo obrany a naše organizace se tak ve skutečnosti nechovají, ani chovat nemohou). Když vlastník kotelny v Libavě „topí ve vlastních bytech, resp. ve vlastních zařízeních“, zcela určitě přitom nepodniká ve smyslu energetického zákona. Konečným spotřebitelům v bytech pak teplo dodává na základě nájemní smlouvy. Náklady na výrobu a rozvod tepelné energie se rozdělí

podle nainstalovaných měřidel na patách jednotlivých stavebních objektů a rozúčtují se podle metodiky vyhlášky č. 372/2001 Sb. Naše organizace pro obec Libavá proto nemá, ani nemůže mít zapsanou v seznamu jednotlivých území k licenci, jejíž je, pod registračním číslem [REDAKCE], držitelem, protože jde o plnění hlavní činnosti. Důkaz – licence č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE], nájemní smlouva na nájem bytu v obci Libavá.

Písemné námitky ze dne 21. července 2011 k protokolu SEI zamítla trvající na tom, že při výrobě a rozvodu tepla v obci Libavá jde o podnikání. Zda jde v daném případě o podnikání či nikoli přitom SEI posuzovala výlučně z hlediska vymezení pojmů podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) energetického zákona pro oblast teplotnictví. Na základě toho pak konstatoval, že na naší organizaci jako vlastníka venkovního rozvodu tepla se nevztahuje ust. § 3 odst. 3 energetického zákona, a že tedy pro takovou činnost musí mít licenci.

SEI přitom vůbec nevzala v potaz základní podmínku pro podnikání, tak jak ji vymezuje obchodní zákoník (a energetický zákon pro podnikání nemá žádnou jinou úpravu), totiž, že jde o soustavnou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Naše organizace ovšem v daném případě takovou činnost nejen nevykonává a tedy nepodniká, ale dokonce podnikat nesmí, protože v rámci hlavní činnosti to nemá dovoleno.

SEI dále rovněž nevzala v úvahu fakt, že už i pojmově je vyloučeno, aby vlastník bytového domu, který tento bytový dům vytápí prostřednictvím vlastního tepelného zdroje, nemůže mít v takovém případě postavení podnikatele, a to ani podle obchodního zákoníku, ani podle energetického zákona. Důkaz – rozhodnutí o námitkách, sdělení zřizovatele.

Správním deliktem podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) je podnikání bez licence. V případě výroby a rozvodu tepla v obci Libavá nemůže o takový správní delikt jít, protože chybí jeden podstatný, obligatorní znak takového správního deliktu, totiž podnikání. Pokud nejde o podnikání, nemůže se jednat o správní delikt, při kterém musí být naplněny oba znaky, a to jak podnikání, tak podnikání bez licence.

Naše organizace si je vědoma toho, že zamýšleným účelem povinnosti podnikat v energetice jen na základě státního povolení je vyloučit „divoké“ neřízené a neodborné poskytování energetických plnění a tedy chránit kvalitu odbornosti podnikání v energetice a tím konečného odběratele těchto plnění.

Vzhledem k tomu, že naše organizace státní povolení pro podnikání v energetice mimo oblast hlavní činnosti uděleno má (pro jiné lokality, kde tepelnou energii dodává mimorezortním odběratelům), je tedy tento účel bezesporu zajištěn, a to i v případě výroby a rozvodu tepla v obci Libavá.

Pokud tedy přes všechny oprávněné výhrady k závěrům SEI Úřad dospěje k názoru, že i v případě výroby a rozvodu tepla v obci Libavá, a to přesto, že vlastníkem zdroje tepelné energie i bytových domů pro které v tomto zdroji tepelné energie teplo vyrábí a dodává (potřebné náklady k této činnosti na jednotlivé domy rozúčtován), je jedna jediná osoba, je zapotřebí mít licenci, protože uvedený účel energetického zákona je nadřazen jak znění § 2 obchodního zákoníku, tak znění § 3 energetického zákona, pak jistě také dospěje k názoru, že v daném případě nejde o porušení zákona v důsledku zavinění naší organizace, ale v důsledku možného dvojího výkladu energetického zákona.

Při posuzování odpovědnosti naší organizace poukazujeme také na ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, podle kterého právnická osob za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

V tomto smyslu musíme konstatovat, že jistě není spravedlivé požadovat, aby osoba, která ve smyslu jednoho předpisu (zákon č. 218/2000 Sb.) podnikat nesmí, se podle jiného zákona (energetický zákon) chovala jako podnikatel, aniž by se tím vystavovala postihům ze strany zřizovatele. Jaké úsilí je spravedlivé požadovat, aby v takovém případě pro zabránění porušení povinnosti naše organizace vynaložila, aby bylo v souladu se zákonem či dobrými mravy? Podle našeho názoru žádné.

Navíc, pokud v případě výroby a rozvodu tepla v obci Libavá bude nutné mít licenci a podnikat podle energetického zákona, zabrání to naší organizaci v pokračování plnění hlavní činnosti, která má specifický režim

a) v oblasti financování, protože náklady na výrobu a rozvod tepla v obci Libavá je hrazen podle rozpočtových pravidel formou příspěvku na činnost a

b) v oblasti financování investic a náročných oprav tepelných zařízení, proto je vynakládáno z prostředků rozpočtu Ministerstva obrany a tedy nikoli nutně z prostředků fondu vytvářeného z odpisů,

což obojí je v takovém případě nepoužitelné a v neposlední řadě to popře samotný účel dlouhodobě budovaného systému plnění hlavní činnosti při správě majetku Českého státu sloužícího pro potřeby České armády.

Ze všech shora uvedených důvodů máme za to, že od uložení pokuty lze proto upustit i z důvodu odstranění tvrdosti zákona.

Na základě uvedeného navrhuje, aby Úřad svým usnesením správní řízení ve věci možného spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona zastavil.“

Dne 27. září 2012 provedl Úřad záznam o pokračování správního řízení pod č. j. 09495-8/2012-ERU a založil ho do spisu.

Zároveň dne 27. září 2012 zaslal Úřad účastníku řízení vyrozumění o pokračování správního řízení a možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 09495-9/2012-ERU, které si převzal účastník řízení téhož dne.

Dne 17. října 2012 vydal Úřad usnesení č. j. 09495-10/2012-ERU, ve kterém požaduje od účastníka řízení předložit výkaz zisků a ztrát, provést přesný popis budov se znázorněním rozsahu dodávek tepelné energie a smlouvy o dodávce tepelné energie pro jednotlivá odběrná místa.

Dne 2. listopadu 2012 obdržel Úřad od účastníka řízení „Doplnění údajů k čj.:09495-10/2012-ERU“ kde uvádí, že tyto požadované doklady zasílá na základě „Usnesení“ čj.: 09495-10/2012-ERU s následujícím vysvětlením:

„1. Příspěvková organizace Armádní Servisní, příspěvková organizace, IČ 60460580, s původním názvem Správa vojenského bytového fondu (dále jen „AS-PO“), byla zřízena rozkazem ministra obrany ČR č. 46/94 s účinností od 1. října 1994, podle ust. § 31 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů, zřizovací listinou ministra obrany České republiky čj. 317/19-74/43 ze dne 9. srpna 1994 (dále jen „zřizovací listina AS-PO“). AS-PO je právnickou osobou ve smyslu ust. § 54 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. AS-PO se nezapisuje do obchodního rejstříku.

2. V souladu s ust. § 18 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, není příspěvková organizace AS-PO zřízena za účelem podnikání. AS-PO neprovádí v rámci své hlavní činnosti podnikatelskou činnost ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Finanční vztahy mezi organizační složkou státu a AS-PO jsou řešeny v souladu s ust. § 66 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3. Mezi hlavní činnosti, uvedené ve Zřizovací listině AS-PO, patří mimo jiné.

- správa, provozování, rekonstrukce, údržba a opravy nemovitého a movitého majetku státu, plnění funkce bytového fondu rezortu Ministerstva obrany,
- správa, provozování, rekonstrukce, údržba a opravy tepelných zařízení a rozvodů tepla, určených zřizovatelem; výroba tepla a teplé užitkové vody, včetně jejich distribuce, v těchto tepelných zařízeních.

4. V lokalitě město Libavá provádí AS-PO činnosti v souladu se Zřizovací listinou:

- plní funkci vlastníka bytových domů, ke kterým má příslušnost hospodařit,
- zabezpečuje dodávku tepla do bytových domů, ke kterým má příslušnost hospodařit AS-PO a stavebních objektů, ke kterým má příslušnost hospodařit Ministerstvo obrany ČR v zastoupení VUSS Brno.

Rozdělení s bližším označením jednotlivých objektů je blíže specifikované v příložené mapě.

5. V případě dodávek tepla v městě Libavá nastává situace, kdy tepelná soustava (kotelna a tepelné rozvody) a bytové domy jsou s právem hospodaření AS-PO, tedy ve vlastnictví jedné osoby. Nemůže tedy existovat vztah mezi dodavatelem a odběratelem. Vlastník objektů a tepelné soustavy reprezentuje ve své osobě obě funkce, nepodniká ve smyslu energetického zákona. Teplo dodává v rámci nájemní smlouvy a náklady na výrobu a rozvod tepelné energie se pouze rozúčtují mezi konečné spotřebitele (na základě nájemní smlouvy).

6. K dodávkám tepla do stavebních objektů, ke kterým má příslušnost hospodařit Ministerstvo obrany ČR v zastoupení VUSS Brno a provozování tepelných zařízení, ke kterým má rovněž příslušnost hospodařit Ministerstvo obrany ČR v zastoupení VUSS Brno, byl z úrovně MO ČR vydán metodický pokyn č. j. 35-27/2007/DP-2697, kde v části B) písm. a) je uveden odkaz na uzavření smlouvy o zajištění obsluhy tepelných zařízení a v části B) písm. c) je vydán pokyn k uzavření Dohody o dodávce tepelné energie na každý vojenský objekt a odběrový diagram na každý teplem nebo TUV zásobovaný stavební objekt. V duchu těchto pokynů bylo postupováno i při zajištění dodávek tepla do vojenských objektů v městě Libavá. V historickém období na přelomu roku 2007 a 2008 byly tyto dohody na dodávku tepelné energie uzavírány (pro dodržení obecně platných pravidel) podle vzoru vydaného Úřadem s tím, že nejde o podnikání a tudíž v čl. 5.2. se uvádí, dodavatel poskytuje (tedy neprodává)

odběrateli tepelnou energii bezplatně. Dodávky tepelné energie jsou tedy poskytovány bezplatně a náklady na výrobu a rozvod tepelné energie jsou hrazeny z rozpočtu MO formou příspěvku na činnost. Pro vedení řádného účetnictví a za účelem sledování nákladovosti na vytápěné objekty je tvořena cena podle vzoru platné legislativy, především Cenových výměrů Úřadu.

7. AS-PO v souladu se Zřizovací listinou (čl. 3 Jiná činnost) je oprávněna na majetku, který má v příslušnosti hospodařit, i na majetku, který v příslušnosti hospodařit nemá, vykonávat jinou činnost a to v tomto případě správu, provozování, reprodukci, údržba a opravy tepelných zařízení a rozvodů tepla, určených zřizovatelem; výroba tepla a teplé užitkové vody, včetně jejich distribuce. Jedná se o dodávky tepelné energie mimorezortním odběratelům. Při těchto dodávkách AS-PO podniká ve smyslu energetického zákona a má na tuto činnost udělenou licenci. Jedná se o provozovny v lokalitě např. Hlučín, Jaroměř, Moravská Třebová. Ale i v těchto lokalitách se jedná pouze o částečné dodávky mimo rezort a vždy se jedná o historické řešení, vycházející z nutnosti převodu majetku do soukromé sféry.

8. Ve Stanovisku Úřadu čj. 07203-2/2011-ERU k potřebě licence s předmětem podnikání výroba a rozvod tepelné energie, je hodnocena celá záležitost pouze z pohledu energetického zákona, tedy normy vztahující se na prostředí podnikatelské (uvedený zákon má podnikání přímo v názvu a v postavení osob, na něž se vztahuje, tudíž nemůže dojít k omylu). Vůbec nebere v potaz skutečnost, že naše organizace, která v rámci resortních úkolů vystupuje výlučně jakožto nepodnikatel, takové postavení nemá a že se řídí a plní úkoly především podle jiné legislativy, především zákonů o hospodaření s majetkem ČR (zákon č. 219/2000 Sb., v platném znění a zákon č. 218/2000 Sb., v platném znění).

9. Vychází-li se ze znění ust. § 3 energetického zákona, nemůže být podle našeho názoru pokládáno za jeho porušení jednání, při němž současně nejsou naplněny dva znaky takového deliktu, tj. musí jít o podnikání, a to o podnikání bez licence. Jiný výklad by vedl jen k nespravedlivému (tedy nezákonnému) postihování osob, které se žádného deliktu nedopustily.“

V závěru tohoto svého vyjádření účastník řízení uvádí, že je přesvědčen o správnosti svého postupu při dodávkách tepelné energie do objektů AČR a dále prohlašuje: „v plném rozsahu dodržujeme platnou legislativu v oblasti financování a hospodaření s majetkem státu (především zákon č. 218/2000 Sb., v platném znění a zákon č. 219/2000 Sb., v platném znění) tak, jak máme zakotveno ve Zřizovací listině i ve statutu naší příspěvkové organizace. Toto stanovisko zastává i MO ČR, jak již bylo v minulosti doloženo“.

Zároveň účastník řízení přikládá jako přílohy výše uvedeného stanoviska tyto dokumenty: popis objektů s mapami, pasport, smlouva o dodávce tepelné energie, smlouva o provozování technologických zařízení, dodávky do objektů AS-PO, pátá strana metodických pokynu a přehled o rozpočtu výnosů a nákladů.

V předložené smlouvě o dodávce tepelné energie uzavřené mezi účastníkem řízení (jako dodavatelem) a Českou republikou – Ministerstvem obrany (VUSS Brno jako odběratelem) ze dne 10. ledna 2008, se mimo jiné uvádí:

Čl. 2 – Předmětem smlouvy je závazek dodávat tepelnou energii ze zařízení dodavatele do odběrného místa odběratele v objektech AČR.

Čl. 3.4. – Dodavatel je oprávněn omezit či přerušit dodávku tepelné energie pouze z důvodů vymezených v ust. § 76 odst. 4 energetického zákona.

Čl. 5.1. – Cena tepelné energie pro účely vedení řádného účetnictví a za účelem sledování nákladovosti na vytápěné objekty je tvořena v souladu se zákonem č. 526/1991 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, s prováděcí vyhláškou č. 580/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 5.2. – Dodavatel poskytuje odběrateli tepelnou energii bezplatně.

Čl. 7.5. – Na výrobu a rozvod tepla poskytne odběratel dodavateli bezplatně energie, vodu a palivo v množství a kvalitě v rozsahu uvedeném v příloze.

A dále z předložené smlouvy o provozování technologických zařízení ze dne 10. ledna 2008 mezi týmiž subjekty, kde se mimo jiné uvádí:

Čl 2.3. – Předmětem této smlouvy je dále výroba, rozvod a dodávka tepla do odběrného místa odběratele v objektech AČR v souladu s touto smlouvou.

Čl. 3.3. – Poskytovatel je oprávněn omezit či přerušit dodávku tepelné energie pouze z důvodů vymezených v ust. § 76 odst. 4 energetického zákona.

Čl. 5.1. – Objednatel se zavazuje dodávat poskytovateli bezúplatně elektrickou energii, vodu, palivo, a to v rozsahu nezbytně nutném pro zajištění řádného chodu TZ a dle příslušné přílohy této smlouvy.

Čl. 5.2. – Objednatel se dále zavazuje poskytnout poskytovateli bezplatně veškerá zařízení a prostory nutné k provádění činností podle této smlouvy a umožní vstup k TZ.

Čl. 5.3. – Objednatel se konečně zavazuje hradit opravy většího rozsahu nebo přesahující kalkulovanou částku, a to po předchozí dohodě s poskytovatelem.

Čl. 8.1. – Cena tepelné energie pro účely vedení řádného účetnictví a za účelem sledování nákladovosti na vytápěné objekty je tvořena v souladu se zákonem č. 526/1991 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, s prováděcí vyhláškou č. 580/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 8.2. – Plnění předmětu smlouvy včetně výroby a dodávek tepelné energie objednateli poskytovatel provádí bezúplatně.

Čl. 8.3. – Strany se dohodly, že poskytovatel nebude hradit objednateli odběr energií, vody, paliva, poskytované objednatelem dle této smlouvy.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, jak se účastník řízení dále vyjádřil k podkladům řízení, a nenavrhl provedení dalších důkazů či učinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné

a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu

Účastník řízení podniká v energetických odvětvích a je držitelem licencí č. [REDAKCE] na výrobu tepelné energie se dnem zahájení licencované činnosti 5. května 2010 a licence č. [REDAKCE] na rozvod tepelné energie se dnem zahájení licencované činnosti 28. prosince 2009.

Účastník řízení zabezpečuje výrobu a dodávku tepla a teplé užitkové vody objektům ve vlastnictví účastníka řízení a objektům ve vlastnictví jiné organizace VUSS Brno v lokalitě obce Libavá. Účastník řízení rovněž provozuje tepelnou síť v topném kanále o celkové délce 1 000 m.

Tepelný zdroj, který účastník řízení provozuje, zásoboval tepelnou energií od roku 2008 do nejméně roku 2010 bytové a nebytové objekty, přičemž tržby tepelné energie v Kč vykazoval v nulové výši.

VI. Právní hodnocení

Z ust. § 3 odst. 3 energetického zákona vyplývají podmínky pro podnikání v energetických odvětvích. Platí, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem. Licence se podle energetického zákona nevyžaduje na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování svítiplynu, koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, bioplynu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst, a na výrobu tepelné energie určené pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v témže objektu nebo mimo objekt v případě, že slouží ke stejnému účelu. Dále se licence podle tohoto zákona neuděluje na činnost, kdy zákazník či odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného elektrického, plynového nebo tepelného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání.

Z uvedeného ustanovení tak jednoznačně plyne, že podnikání v energetických odvětvích (tedy v elektroenergetice, plynárenství či teplárenství) není bez pravomocně udělené licence v právním prostředí České republiky možné.

V případě účastníka řízení z provedené kontroly vyplynulo, že účastník řízení zajišťoval výrobu a rozvod tepelné energie z provozovaného zdroje tepelné energie „lokalita Libavá“, umístěného v obci Libavá.

Úřad vydal dne 15. 12. 2011 stanovisko pod č. j. 07203-2/2011-ERU, ve kterém se uvádí: „z textu listin Vámi zaslaných a výše uvedeného se dle názoru Úřadu v tomto případě vyžaduje pro provozování zdrojů udělení licence pro výrobu tepelné energie, protože se nejedná o způsob dodávky odpovídající větě druhé ustanovení § 3 odst. 3 energetického zákona. Dodávka tepelné energie není v tomto případě uskutečňována ze samostatného zdroje jedním odběrným tepelným zařízením pro jednoho odběratele do jednoho objektu či souboru objektů jednoho odběratele. V případě, že jste provozovateli i rozvodného zařízení, je zapotřebí k jejich provozování udělení licence pro rozvod tepelné energie. Jelikož Správa vojenského bytového fondu Praha je již držitelem licencí na výrobu a rozvod tepelné energie, tak si nebude žádat o udělení licencí, ale o změnu licencí.“

Správní orgán se v rámci hodnocení správního deliktu, který spočívá ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona v tom, že právnická nebo podnikající fyzická osoba podniká v energetických odvětvích bez licence, zabýval otázkou, zda činnost vykonávaná účastníkem řízení naplňuje obecné znaky podnikání či znaky podnikání v energetických odvětvích.

Obecně bývá podnikání definováno jako soustavná samostatná činnost určité osoby za účelem dosažení zisku. Například zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, podnikání definuje jako soustavnou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku. Jedním z definičních znaků podnikání tak beze sporu je dosahování zisku a soustavnost činnosti podnikatele.

V energetických odvětvích je nicméně situace specifická v tom ohledu, že podnikat v energetických odvětvích lze obecně i bez nutnosti dosažení zisku.

Energetický zákon oproti výše uvedenému přesně uvádí v ust. § 3 odst. 1 co je to podnikání v energetických odvětvích: „předmětem podnikání v energetických odvětvích je výroba elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnost operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie.“

Dle Úřadu nelze zaměňovat nebo dávat rovnítko mezi podnikáním jako takovým například dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a podnikáním v energetických odvětvích dle energetického zákona, které má svá zákonem daná specifika.

Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, kterou účastník řízení provádí, a tento fakt nijak nezpochybnuje, je podnikání v energetických odvětvích, a tudíž se na něj vztahují jednotlivá ustanovení energetického

zákona a to včetně faktu, že pro tuto svoji činnost musí mít příslušné licence na výrobu a rozvod tepelné energie.

Na této skutečnosti nic nemění to, že, jak uvádí účastník řízení, nijak nepodniká ve smyslu ust. § 2 odst. 1 obchodního zákoníku, neboť zařízení neprovozuje za účelem dosažení zisku ani za úplaty, a naopak plní tím své základní poslání pro které byl zřízen, totiž poskytuje teplo pro zařízení a složky Ministerstva obrany. Sám účastník řízení uvádí, že výrobou a rozvodem tepla v obci Libavá se rozumí výroba a dodávka tepla a teplé užitkové vody a toto plnění je zajišťováno provozováním kotelny se třemi kotli (2x LoosUnimat 2100kW, 1x 740 kW), ve kterých je spalován lehký topný olej a jejichž celkový instalovaný tepelný výkon je 4,940 MW a dále provozováním tepelné sítě v topném kanále o celkové délce 1 000 m.

Dále účastník řízení uvádí, že v lokalitě město Libavá provádí činnosti v souladu se Zřizovací listinou, kde plní funkci vlastníka bytových domů, ke kterým má příslušnost hospodařit a zabezpečuje dodávku tepla do bytových domů, ke kterým má příslušnost hospodařit AS-PO a stavebních objektů, ke kterým má příslušnost hospodařit Ministerstvo obrany ČR v zastoupení VUSS Brno.

Úřad též nesouhlasí s názorem účastníka řízení, že jistě není spravedlivé požadovat, aby osoba, která ve smyslu jednoho předpisu (zákon č. 218/2000 Sb.) podnikat nesmí, se podle jiného zákona (energetický zákon) chovala jako podnikatel, aniž by se tím vystavovala postihům ze strany zřizovatele. Jak už Úřad uvedl výše, nelze některá ustanovení jednoho zákona vykládat z pohledu zákona druhého. Z definice, co je to podnikání v energetických odvětvích je jednoznačné, že se v tomto případě nejedná o stejné nebo obdobné „podnikání“ jako dle zákona č. 218/2000 Sb.

Pokud je prokázáno, že činnost účastníka řízení nese znaky podnikání v energetických odvětvích, další otázkou, se kterou se musel správní orgán vypořádat, bylo, zda účastník řízení naplnil podmínku podnikání ve smyslu ust. § 3 odst. 3 energetického zákona, tedy zejména, zda byl oprávněn k podnikání na základě udělené licence či zda nesplňoval některou z podmínek, které ust. § 3 odst. 3 předpokládá pro situace, kdy se licence neuděluje.

Pouze ust. § 3 odst. 3 energetického zákona uvádí přesně definované výjimky, které nespádají pod energetický zákon, a tudíž se pro ně nevyžaduje licence. Konkrétně se jedná o větu druhou a třetí. Licence podle energetického zákona nevyžaduje na výrobu tepelné energie určené pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v témže objektu nebo mimo objekt v případě, že slouží ke stejnému účelu. Dále se licence podle tohoto zákona neuděluje na činnost, kdy zákazník či odběratel poskytuje tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného tepelného zařízení, přičemž náklady na nákup tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání.

Na účastníka řízení by se případně mohla vztahovat pouze věta druhá, protože věta třetí se vztahuje pouze na zákazníka nebo odběratele tepelné energie, což účastník řízení v žádném případě není. Věta druhá, vztahující se na výrobce a dodavatele tepelné energie, však přesně

uvádí, za jakých podmínek je výjimka možná, a to „pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v témže objektu nebo mimo objekt v případě, že slouží ke stejnému účelu“. V tomto konkrétním případě se jedná o dodávku tepelné energie dvěma odběratelům (AS-PO a VUSS) do 14 odběrných zařízení VUSS jako organizační složky státu, jak vyplývá z dokumentů, které Úřad obdržel od účastníka řízení.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení dodával tepelnou energii výše uvedenému odběrateli nepřetržitě od doby, kdy s ním uzavřel smlouvy o dodávce tepelné energie a TUV v letech 2008 až 2010, má správní orgán taktéž za prokázané, že činnost účastníka řízení naplňuje znaky soustavné činnosti.

K charakteru činnosti podnikání v energetických odvětvích účastníka řízení lze poznamenat, že charakter činnosti ve vztahu k dotčenému odběrateli byl neměnný již od počátku smluvního vztahu.

Správní orgán, jakožto orgán, v jehož kompetenci je udělování licencí, z vlastních zdrojů zjistil, že účastník řízení neměl od 10. ledna 2008 udělenou licenci ve smyslu ust. § 3 odst. 3 energetického zákona k výrobě a rozvodu tepelné energie v lokalitě obce Libavá.

Účastník řízení je prokazatelně držitelem rozhodnutí o udělení licence č. [REDAKCE] na výrobu tepelné energie se dnem zahájení licencované činnosti 5. května 2010 a licence č. [REDAKCE] na rozvod tepelné energie se dnem zahájení licencované činnosti 28. prosince 2009. Pro lokalitu Libavá příslušná oprávnění nemá, tudíž podniká v energetických odvětvích v lokalitě Libavá neoprávněně.

Správní orgán se nad výše uvedené také zabýval, zda nejsou naplněny podmínky, pro které by účastník řízení nemusel mít udělenou licenci k dané lokalitě.

Ve smyslu ust. § 2 odst. 2 písm. c) bod 8 energetického zákona se odběrným tepelným zařízením rozumí zařízení připojené na zdroj či rozvod tepelné energie určené pro vnitřní rozvod a spotřebu tepelné energie v objektu nebo jeho části, případně v souboru objektů odběratele.

Z informací zjištěných šetřením vyplývá, že účastník řízení dodával od roku 2008 tepelnou energii odběrateli, se kterými měl uzavřenou smlouvu o dodávce tepelné energie, a to z provozovaného zdroje tepelné energie objektům ve vlastnictví účastníka řízení a objektům ve vlastnictví jiné organizace VUSS Brno v lokalitě obce Libavá. Účastník řízení rovněž provozuje tepelnou síť v topném kanále o celkové délce 1 000 m.

Správní orgán tak prokázal, že účastník řízení nespĺňuje požadavky na výrobu tepelné energie určenou pouze pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v témže objektu nebo i mimo objekt sloužící ke stejnému účelu, kdy se licence nevyžaduje. Výjimka uvedená v ust. § 3 odst. 3 energetického zákona se tak na postavení účastníka řízení, resp. činnost, kterou vykonával a vykonává, nepoužije.

Jak bylo uvedeno i výše, účastník řízení dodával tepelnou energii od roku 2008 dvěma odběratelům prostřednictvím 14 – ti odběrných míst. Účastník řízení odběratelům dodával z provozovaného zdroje tepelné energie „lokalita Libavá“, umístěného v obci Libavá, s využitím 3 kotlů s celkovým instalovaným výkonem 4,940 MW. Účastník řízení rovněž provozuje tepelnou síť v topném kanále o celkové délce 1 000 m.

Správní orgán tak má za prokázané, že účastník řízení ani neprováděl činnost, na níž se licence neuděluje za situace, kdy by byl v postavení odběratele, který poskytuje odebranou tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného tepelného zařízení, přičemž náklady na nákup tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání. Správní orgán proto uzavírá, že ani v tomto ohledu účastník řízení nemohl podnikat bez licence.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení podnikal v energetických odvětvích neoprávněně bez zákonem předvídané licence podle ust. § 3 odst. 3 energetického zákona, a aniž by na něj bylo možné aplikovat výjimku, pro kterou se udělení licence nevyžaduje. Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Správní úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl ERÚ k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Energetický regulační úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 29. srpna 2012 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

V ustanovení § 3 odst. 3 energetického zákona je uvedeno, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě licence udělené ERÚ. Platná licence

je tedy základní podmínkou pro podnikání v energetických odvětvích. Toto je odůvodněno specifickou povahou podnikání v energetických odvětvích, které je obdobně jako jiná síťová odvětví v České republice regulováno, a pro které se vyžaduje speciální povolení k podnikání. Veřejným zájmem na regulaci podnikání v energetických odvětvích lze spatřovat zejména v tom, že se jedná o odvětví, které je klíčové pro fungování celé společnosti.

Jedním z předpokladů pro udělení licence je i doložení odborné způsobilosti ve smyslu ust. § 5 odst. 5 energetického zákona, přičemž odbornou způsobilostí se rozumí ukončené vysokoškolské vzdělání technického směru a 3 roky praxe v oboru nebo úplné střední odborné vzdělání technického směru s maturitou a 6 roků praxe v oboru. U výroby elektřiny nebo tepelné energie do instalovaného výkonu výroby 1 MW včetně a samostatného distribučního zařízení elektřiny nebo rozvodného zařízení tepelné energie s instalovaným výkonem do 1 MW včetně postačuje vyučení v oboru a 3 roky praxe v oboru nebo osvědčení o rekvalifikaci k provozování malých energetických zdrojů nebo obdobné osvědčení vydané v jiném státě. Účastník řízení tím, že provozoval výrobu a dodávku tepelné energie bez udělených licencí, nemusel splňovat ani podmínku doložení odborné způsobilosti pro podnikání v energetických odvětvích. Podmínka odborné způsobilosti je přitom vnímána jako jedna z podmínek, jež má zajistit bezpečný a spolehlivý provoz energetického zařízení, který neohrožuje život, zdraví nebo majetek osob.

Skutečnost, že účastník řízení podnikal bez příslušného oprávnění i s ohledem na výše uvedený smysl a účel licencování v energetických odvětvích, vnímá úřad jako závažné provinění a porušení příslušných ustanovení energetického zákona.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Účastník řízení, vzhledem k tomu, že vlastní licence na podnikání v energetických odvětvích, si musel být vědom, že podnikání v energetických odvětvích je vázáno na udělení licence ve smyslu ust. § 3 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení zajišťuje dodávky svému odběrateli dosud, přestože již v průběhu měsíce prosince 2011 obdržel stanovisko Úřadu, že musí mít v tomto případě licence, respektive rozšíření stávajících licencí o další provozovnu. Lze tedy konstatovat, že účastník řízení vyrábí a dodává tepelnou energii bez licence nejméně 3/4 roku, přestože ví, že by ji měl mít. Toto jednání účastníka řízení správní orgán hodnotí jako závažné.

Charakteristickým znakem správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je mimo jiné i to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na míru jejich zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek, odpovědnost za daný stav. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu podnikatelské činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

Dále se správní orgán zabýval následky správního deliktu. V tomto ohledu zejména zkoumal, jak velký odběr v kontrolované cenové lokalitě účastník řízení zaznamenává, tj. s kolika odběrateli má účastník řízení uzavřené smlouvy o dodávce tepelné energie.

Z informací zjištěných kontrolou a předložených účastníkem řízení vyplývá, že se toto jednání v rozporu s platnými právními předpisy dotklo jednoho odběratele tepelné energie. Okolnost, že účastník řízení dodával tepelnou energii bez příslušných licencí pouze jednomu dalšímu odběrateli a v jednom areálu, je třeba vzít v potaz jako polehčující okolnost při stanovení výše pokuty.

Naopak jako přitěžující okolnost bere správní orgán délku trvání protiprávního stavu čtyř let, kdy účastník řízení dodává tepelnou energii odběrateli na základě smlouvy o dodávce tepelné energie ze dne 1. ledna 2008.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy ERÚ při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán vycházel z údajů, které měl k dispozici, tj. z přehledu o rozpočtu výnosů a nákladů pro rok 2009 a 2010, které předložil účastník řízení a z kterých vyplývá, že v roce 2009 byly náklady z činnosti ve výši [REDAKCE] Kč, výnosy z činnosti [REDAKCE] Kč a výsledek hospodaření [REDAKCE] Kč. V roce 2010 byly náklady z činnosti ve výši [REDAKCE] Kč, výnosy z činnosti [REDAKCE] Kč a výsledek hospodaření [REDAKCE] Kč.

Hospodaření příspěvkových organizací se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), kde v ust. § 53 a násl. je stanoveno hospodaření příspěvkových organizací. V ust. § 53 odst. 2 je uvedeno: “Hospodaření příspěvkové organizace se řídí jejím rozpočtem, který po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu musí být sestaven jako vyrovnaný. Rozpočet příspěvkové organizace může zahrnovat pouze náklady a výnosy související jen s jí poskytovanými službami, které jsou předmětem její hlavní činnosti.“

Účastník řízení vykazuje v letech 2009 a 2010 sice velký záporný hospodářský výsledek, ten je ale daný rozpočtovými pravidly příspěvkových organizací a činností, pro které byly zřízeny.

Protože účastník řízení hospodaří s prostředky státu a z porušení ustanovení energetického zákona neměl žádný prospěch, správní orgán stanovil pokutu při samé dolní hranici.

S ohledem na výše uvedené tak má správní orgán za to, že lze považovat výši pokuty za odstrašující a může tak plnit represivní funkci, přičemž nemůže být v žádném případě považována za likvidační.

Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Pokud by pokuta neměla negativní vliv na trestaného, neplnila by svou funkci represivní a individuálně preventivní. Zaplacení pokuty se tedy účastníka řízení jistým způsobem dotkne, vznikne mu určitá újma na majetku. Účastník řízení pokutou uloženou ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, však nebude ohrožen na své existenci, jeho chod nebude zásadním způsobem omezen, na druhé straně nicméně pocítí dopad uloženého správního trestu i v rovině materiální.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla za správní delikt podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, stanovena pokuta ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za dostatečně odstrašující pro pachatele tak, aby již nepokračoval v dalším páchání správního deliktu. Uložená pokuta tak plní jak represivní, tak preventivní funkci, nemůže však být v žádném případě považována za likvidační.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 20 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Při písemném styku uvádějte vždy číslo jednací.

otisk úředního razítka

Ing. Petr Novotný v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly